

Ikt. sz.: NOB/57-1/2012.

NOB-29/2012.
(NOB-61/2010-2014.)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Nemzeti összetartozás bizottságának**
2012. október 15-én, hétfőn, 11 óra 10 perckor
az Országház földszint 1. számú tanácstermében
megtartott üléséről

---

* *A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.*

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>A határozatkéesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Tájékoztató a Magyar Diaszpóra Tanács II. üléséről és a Magyar Állandó Értekezlet XI. üléséről</i>	5
<i>Répás Zsuzsanna nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár tájékoztatója</i>	5
<i>Kérdések, vélemények</i>	6
<i>Répás Zsuzsanna nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár reflexiója</i>	12
<i>A választási eljárásról szóló törvényjavaslat (T/8405. szám) (Lázár János, Kósa Lajos (Fidesz), dr. Vejkey Imre (KDNP), dr. Varga István, Patay Vilmos, Bábiné Szottfried Gabriella, Csóti György, dr. Vitányi István, Ékes Ilona, Wittner Mária, Csöbör Katalin, Kőszegi Zoltán, Gulyás Gergely, Csizi Péter, Ágh Péter és László Tamás (Fidesz) képviselők önálló indítványa) (A bizottság feladatkörébe tartozó módosító javaslatok megvitatása)....</i>	16
<i>Egyebek</i>	18

Napirendi javaslat

1. Tájékoztató a Magyar Diaszpóra Tanács II. üléséről és a Magyar Állandó Értekezlet XI. üléséről
Előadó:
Répás Zsuzsanna nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár
2. A választási eljárásról szóló törvényjavaslat (T/8405. szám)
(Lázár János, Kósa Lajos (Fidesz), dr. Vejkey Imre (KDNP), dr. Varga István, Patay Vilmos, Bábiné Szottfried Gabriella, Csóti György, dr. Vitányi István, Ékes Ilona, Wittner Mária, Csöbör Katalin, Kószegi Zoltán, Gulyás Gergely, Csizi Péter, Ágh Péter és László Tamás (Fidesz) képviselők önálló indítványa)
(A bizottság feladatkörébe tartozó módosító javaslatok megvitatása)
3. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Potápi Árpád János (Fidesz)**, a bizottság elnöke

Dr. Szili Katalin (független), a bizottság alelnöke

Csóti György (Fidesz)

Ékes Ilona (Fidesz)

Dr. Hoppál Péter (Fidesz)

Kószegi Zoltán (Fidesz)

Szabó Vilmos (MSZP)

Kalmár Ferenc András (KDNP)

Dr. Stágel Bence (KDNP)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Kovács Ferenc (Fidesz) Potápi Árpád Jánosnak (Fidesz)

Kószegi Zoltán (Fidesz) megérkezéséig Ékes Ilonának (Fidesz)

Szávay István (Jobbik) dr. Szili Katalinnak (független)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Gulyás Gergely országgyűlési képviselő (Fidesz), előterjesztőként

Répás Zsuzsanna nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár

(Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium)

Zubor András Pál főosztályvezető (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium)

Megjelent

Dr. Berta Zsolt főosztályvezető-helyettes (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 11 óra 10 perc)

A határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása

POTÁPI ÁRPÁD JÁNOS (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Megkérném a képviselőtársaimat, hogy foglalják el a helyüket. Sok szeretettel köszöntök mindenkit a mai bizottsági ülésünkön.

Három napirendi pontunk van a mai napra. Megkérdezem képviselőtársaimat, hogy ki fogadja el a napirendi javaslatot. (Szavazás.) Úgy látom, hogy egyhangúlag elfogadtuk. Köszönöm szépen.

A helyettesítéseket szeretném bejelenteni: dr. Kovács Ferenc alelnök urat helyettesítem én, dr. Szili Katalin alelnök asszony előterjesztő egy másik bizottságnál, az alkotmányügyi bizottságnál, és ha ott végzett, akkor azonnal érkezik ide, késését előre jelezte.

Tájékoztató a Magyar Diaszpóra Tanács II. üléséről és a Magyar Állandó Értekezlet XI. üléséről

Az 1. napirendi pontunk tájékoztató a Magyar Diaszpóra Tanács II. üléséről és a Magyar Állandó Értekezlet XI. üléséről. Előadó Répás Zsuzsanna nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár. Államtitkár asszonyt sok szeretettel köszöntöm, és át is adom a szót.

Répás Zsuzsanna nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár tájékoztatója

RÉPÁS ZSUZSANNA nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Elnök úr, köszönöm szépen a szót. Szeretettel köszöntöm a bizottság tagjait, és örülök annak, hogy sort kerítünk most erre a beszámolóra, mert valóban nemzetpolitikai nagy hét volt az elmúlt héten, mind a Magyar Állandó Értekezletnek, mind a Diaszpóra Tanácsnak most került sor az ülésére, tehát a magyar-magyar kapcsolattartásnak, a magyar-magyar párbeszédnek a két legfontosabb fórumán vehettünk részt.

Kezdjük a Magyar Diaszpóra Tanáccsal, nemcsak azért, mert az volt az első időben is, hanem egy frissebb szervezetről van szó. Én úgy értékelem, hogy egy nagyon jó hangulatú tanácskozás zajlott. Arról szól a Magyar Diaszpóra Tanács, hogy a magyar kormány meghívja a diaszpórában élő szervezetek képviselőit. Ez egy nyitás a kormány részéről a diaszpóra felé, egy olyan elmaradt feladat teljesítése, amit a rendszerváltozás óta eltelt 20 évben nem sikerült betölteni, nem tudtuk megtalálni mindeközéig azt a formát, ami a legjobb kapcsolattartást jelentheti a diaszpóra magyarsága felé.

Egy éve működik ez a fórum. Én úgy értékelem a mostani ülés hangulatából azt, hogy az eddigi negyvennyolc szervezet mellé kilenc, pontosabban tíz új szervezet csatlakozott, és van még két olyan szervezet, amely most frissiben alakult, és még nincsenek bejegyezve, ezért nem tudtak most hivatalosan csatlakozni, tehát én ezeket úgy értékelem, hogy továbbra is nyitott a szervezet, új tagokat veszünk föl, és egy olyan fórum lehet, ami valóban meg tudja szólítani a diaszpóra magyarságát, és meg tudja találni azokat a legfontosabb kérdéseket, amelyekben mi tudunk segíteni nekik, és előbbre tudjuk mozdítani az ott élő magyar közösségek életét.

Ezért is indítottuk el a Julianus-programot, amelyet most tárgyalt meg a bizottság, és ami arról szólna, hogy elkészítjük a világban található magyar értékek, emlékhelyek és magyar tulajdonok kataszterét. Arra kérjük a diaszpórában működő szervezeteket, hogy írják össze, hogy az ő területükön milyen magyar emlékhelyek vannak, tehát hol van Mindszenty-szobor, hol van '56-ról elnevezett tér, vagy sugárút, vagy bármi hasonló olyan köztéri, mindenki számára látható dolog, ami a magyarságra emlékezteti az ott élő magyarokat, az odalátogató magyar turistákat és természetesen az adott állam többségi társadalmát is, és ami a mi jó hírnevünket öregbíti a világban. Emellett írják össze a magyar tulajdonban lévő

épületeket, egyházakat, közösségi házakat, bármit, ami a magyarságnak... Például nagyon sok helyen van magyar múzeum, könyvtár, és vannak olyan értékek, amelyeket mi szeretnénk megőrizni az eljövendő magyarsága számára is.

Úgyhogy ez volt a legfőbb témája most a Diaszpóra Tanács ülésének.

A Diaszpóra Tanács hattagú elnöksége részt vett a másnap tartott Magyar Állandó Értekezlet ülésén is, ami egy igen hosszú és kimerítő tanácskozás volt, hiszen rengeteg témát kellett megvitatnunk. Szinte minden szomszédos ország adott nekünk témát. Választási év lévén egyrészt nagyon élénk a politikai élet az egész régióban, másrészt vannak gondok, tehát szinte minden szomszédos államban történtek az utóbbi időszakban olyan intézkedések, amelyek nyíltan vagy kevésbé nyíltan, burkoltan vagy kevésbé burkoltan magyar közösségek ellen irányultak, csorbítják valamilyen mértékben a magyar közösségek már elért jogait, és ezeket a kérdéseket meg kellett beszélünk.

Azért is lett olyan hosszú a zárónyilatkozat, mert mindenki fontosnak tartotta, és mi is fontosnak tartottuk, hogy ezeket a problémákat felsoroljuk és megpróbáljunk közösen lépni. Most nem fogom itt elmondani, hiszen általában mindenki tudja, hogy miről beszélünk, meg a zárónyilatkozatban pontosan benne is van, de a Mikó-ügytől kezdve az ukrán nyelvtörvény nem egészen tökéletes megvalósításáig szinte minden kérdést végigvettünk, végigelemeztünk, és fontosnak tartottuk, hogy ezeket a zárónyilatkozatban is feltüntessük.

Én azt tudom mondani, hogy ez is egy nagyon érdekes tanácskozás volt. Nagyon fontos az, hogy legyen egy alkalom, legalább évente egyszer, amin valamennyien összeülünk, és minden Kárpát-medencei közösség is el tudja mondani a legnagyobbaktól a legkisebbekig, hogy milyen problémái vannak, és mi az, amiben esetleg a többi közösség és természetesen a magyar kormány tud nekik segíteni.

Egy momentum árnyékolta be a tanácskozást. Volt két szervezet, két tagszervezet, amelyek nem írták alá a nyilatkozatot. Igazából nem nagyon értem, hogy a Magyar Szocialista Párt miért nem írta alá, hiszen azokat a pontokat, amelyeket kérték, hogy vegyük föl a zárónyilatkozatba, fölveztük, még ha nem is szó szerint, de minden egyes pont lényegét beírtuk és szerepeltettük a zárónyilatkozatban. Rajtuk kívül még az UMDSZ nem írta alá, pontosabban ők elhagyták a tanácskozást, és így nem is írták alá a zárónyilatkozatot. De én azt tudom mondani, hogy ettől eltekintve, sőt egyébként a Szocialista Pártnál lévő aktivitás alapján is egy nyitott, egymásra figyelő, olyan párbeszéd volt ez a nap, amit nagyon fontos, hogy folytassunk.

Ennyi lett volna a beszámoló. Köszönöm szépen a figyelmet. Hogyha kérdés van, szívesen állok rendelkezésükre.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár asszony. Megkérdezem képviselőtársaimat, hogy kinek van kérdése, hozzászólása. *(Jelzésre:)* Igen. Csóti György képviselő úr!

Kérdések, vélemények

CSÓTI GYÖRGY (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Köszönjük a beszámolót, tisztelt államtitkár asszony. Egy kérdésem és egy kérésem van.

A kérdés az, hogy nagyon-nagyon jó és nagyon-nagyon fontosnak tartjuk a Julianus-programot, szép dolog, de azt hiszem, ennél még fontosabb a Nemzeti Regiszter a diaszpórában, illetőleg a világ minden táján élő magyarság összeírása, regisztrálása, hogy ez a program hogy áll. Nem szorosán kapcsolódik a témához, de elméletileg kapcsolódik.

A kérésem pedig az nagy tisztelettel - és azt hiszem, hogy ezzel a bizottság álláspontja is egyezik, mert többször beszélünk már erről, és nem akarom elmondani, ragozni, mert mindenki tudja, miért jött létre ez a bizottság, mi a célja ennek a bizottságnak, milyen munkát folytat -, hogy a Magyar Állandó Értekezletre a bizottság minden tagja kapjon meghívást, formális meghívást, ahol le tud ülni, és megfigyelői joggal, tehát megfigyelőként, szépen,

csöndben ott ül a bizottságnak az a tagja, akinek ideje van, és figyelmet tud szentelni a MÁÉRT munkájának. Tehát ez a plenáris ülésre szól, hogy megfigyelőként részt vehessünk. A MÁÉRT bizottságainak az ülésére pedig azt javasolom, hogy tanácskozási joggal hívják meg a bizottság tagjait, ahol hozzászólhatnak, elmondhatják a véleményüket. Ha esetleg valami időkeret, vagy nem tudom, más megfontolás miatt nem járható, hogy a bizottság minden tagja minden bizottsági ülésen tanácskozási joggal részt vegyen, akkor én azt javasolom, hogy a bizottság majd kijelöli maga köréből, hogy melyik bizottságba ki megy el, és majd beszámol itt a bizottságnak, tehát ha volna valami probléma a tanácskozási joggal való részvétellel kapcsolatban.

Köszönöm szépen, ennyi.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Jelzésre:)* Ékes Ilona képviselő asszony! *(Dr. Szili Katalin megérkezik az ülésre.)*

ÉKES ILONA (Fidesz): Köszönöm szépen én is a beszámolót. Mivel közeledik a délvidéki vérengzések megemlékezése, szeretném megkérdezni, hogy Délvidéken kap-e szobrot vagy valamilyen emlékművet ez a szomorú esemény, illetve hogy arról van-e valamilyen gondolkodás, hogy esetleg itt Magyarországon is legyen egy társemlékmű.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Jelzésre:)* Szabó képviselő úr!

SZABÓ VILMOS (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Asszony! Én is megköszönöm a beszámolóját, ami valóban tükrözött, legalábbis azt, ami a Magyar Állandó Értekezleten volt, hiszen a másik tanácskozáson nem voltunk jelen, egy felelős tanácskozás zajlott. Gyakorlatilag csak a jegyzőkönyv kedvéért vagy miatt tartom fontosnak, hogy újra elmondjam, hiszen elmondtuk, elmondtam a sajtótájékoztatón is és az ülésen is az okokat, amiért magát a zárónyilatkozatot nem tudtuk aláírni, miközben valóban elismerésre méltó a nyitottság, amellyel a javaslatainkat fogadták.

Abban azonban fennmaradt közöttünk a vita, ami a támogatáspolitikai alapjára vonatkozik, bár maga a mondat valóban szerepel, de lekorlátozottan szerepelt, csak a nemzeti jelentőségű intézményekre, mi pedig egészében értettük ezt. Ez a vita fennáll közöttünk, tehát a Bethlen Gábor Alapra, és ezt én a Bethlen Gábor Alap beszámolójáról szóló hozzászólásomban el is mondtam a parlament plenáris ülésén is, és változatlanul azt tartjuk, hogy az nincs rendjén, és az olyan fontosságú és súlyosságú, ami miatt az aláírásunkat most nem tudtuk adni.

Azt is elmondtam a sajtótájékoztatón, hogy a Magyar Állandó Értekezletek történetében a zárónyilatkozatok aláírása, nem aláírása, hozzáfűzött mondanók, jegyzetek, kifogások, különvélemények egészen változatosak, ettől függetlenül voltak sikeresnek és sikertelennek minősített Magyar Állandó Értekezletek. Ebben az értelemben a Magyar Állandó Értekezleten a magyar parlamenti pártok tagjai, azok is, akik ma már nincsenek a parlamentben, különbözőképpen jártak el, hol aláírták, hol nem. Megemlítettem, hogy a Fidesz 2002 és 2004 között egyetlenegyszer se írta alá a Magyar Állandó Értekezlet zárónyilatkozatát, sőt elvárta a hozzá közelálló szervezetektől, hogy ők se írják alá. Volt olyan szervezet vezetője, aki hangosan el is mondta ott. Ettől mi nem minősítettük akkor a szervezetet, mint ahogy ezek most többször megtörténtek, és ez semmit nem von le a mostani Magyar Állandó Értekezlet eredményeiből vagy azoknak a kérdéseknek a komolyságából, amelyeket ott megvitattak.

Szeretném itt is megismételni, amit elmondtam szintén ott is és nyilvánosan is, hogy ami pedig az UMDSZ-t illeti, akik elhagyták az értekezletet, változatlanul fontosnak tartjuk és

napirenden is fogjuk tartani, hogy a kormányzat vagy bizonyítsa be, amit Németh Zsolt külügyminisztériumi államtitkár ott elmondott, hogy a szervezet elnöke, Gajdos István nemzetpolitikai kockázat vagy nemzetbiztonsági kockázat, vagy pedig kérjenek bocsánatot mind az elnök úrtól, mind pedig attól a magyar közösségi tagrészről vagy résztől, akik ennek a szervezetnek a tagjai, támogatói, hiszen ezekkel, ilyen kifejezésekkel nem lehet játszani.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Jelzésre:)* Hoppál Péter képviselő úr!

DR. HOPPÁL PÉTER (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Asszony! Azt hiszem, hogy a MÁÉRT újraformalizálása és újraműködése már önmagában egy nagy nemzetpolitikai eredmény, tehát minden határon túli magyar szervezet és minden magyarországi politikai szervezet, politikai közösség eredményként könyveli és könyvelheti el azt, hogy 2010 óta az új kormány újraformalizálta és tetszhalott állapotából újraélesztette a MÁÉRT-et. Ennek formális és informális keretekben is hangot adtak számosan. Tehát magában eredmény az, ahogy a miniszterelnök a MÁÉRT megnyitóján el is mondta, hogy egyáltalán az ülés létrejött. De mégis azt gondolom, hogy az itt felsorolt eredmények, illetve a csatlakozó diaszpóra tanácsi kezdeményezések mindenképpen előremutatóak.

Egy teljesen marginális kéréssel szeretnék államtitkár asszonyhoz fordulni ebből a szempontból, azonban mégiscsak nagyon fontos volt érintőlegesen. Mindenki, aki jelen volt a MÁÉRT-en, kapott egy kis csomagot, amiben a magyar óvodák évének a programját népszerűsítette a kormányzat. Ez egy nagyon pozitív és előremutató kezdeményezés, hiszen ahol a határon túlon a közösségek erősek, és megtartották eddig a legkisebb gyermekek körében is az anyanyelv mint az identitás legerősebb kötődésének az ápolását az óvodákban, őket segíteni kell. Azt szeretném megkérdezni, hogy van-e az államtitkárság látókörében olyan óvoda, amely ebben a programban mint új kezdeményezésű óvoda kevésbé tudott részt venni, illetve tudunk-e segítséget nyújtani olyanoknak, amelyek most indítják el határon túli területeken az óvodáikat. Van-e erre vonatkozóan bármiféle regiszterünk, listán, mert hiszen ahol a közösség erősödik, és azt mutatják, hogy szükség van eddig nem volt településeken magyar óvodára, azt hiszem, hogy különös figyelmet érdemelnek. Én egy ilyenről tudok, amit személyesen is láthattam tavaly nyáron, hogy Kárpátalján négy koronaváros, Huszt, Técső, Visk és Máramarossziget egyikében, Visken, ahol még magyar polgármester van, összeálltak a magyarok, és az egyház kezében egy ingatlant vettek át. Az egyház kezében van az ingatlan, és ott indítani kívánnak óvodát. Tudunk-e nekik segíteni, van-e erre vonatkozóan valamiféle lehetőségünk?

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Jelzésre:)* Dr. Stágel Bence!

DR. STÁGEL BENCE (KDNP): Köszönöm a szót. Két kérdésem lenne államtitkár asszonyhoz. Az egyik ahhoz kapcsolódik, hogy itt az anyaországban mi komoly erőfeszítést próbálunk kifejteni abba az irányba, hogy a fiatalok aktívan részt vegyenek a közéletben, a közéleti részvételt elérjük náluk. Gyakorlatilag a tevékenységünk most már a határon túl is megkezdődne. Ezzel kapcsolatban az lenne a kérdésem, hogy itt a MÁÉRT-en elhangzottak-e ezzel kapcsolatban törekvések, voltak-e olyan szervezetek, amelyek a határon túli magyar fiatalok közéleti aktivitását segítenék.

Most mindenki a pártokra gondol, de nagyon jól tudjuk, főleg ha a Felvidékre tekintünk, hogy ott civil szervezetek is már alakultak. Gondolhatunk itt csak a Kétnyelvű Szlovákiáért Mozgalomra, egy nagyon markánsan megjelenő civil kezdeményezés ez. Tehát az egész értekezlet mennyiben szolgálta a fiatalok közéletre nevelését vagy a közéleti aktivitás iránti biztatását, hiszen azt is látni kell, hogy a szomszédos országokban is akkor

fogunk tudni előrelépni, hogy ha minél több magyar fiatal jelenik meg a közéletben, és most pártpolitikától függetlenül, mindegy szinte, hogy melyik pártban, csak egyáltalán az, hogy a hangjukat hallassák, és ezt a fajta aktivitást elérjük náluk, hiszen nagyon rossz lenne az, hogyha teljes nemzedék maradna távol a közéleti kérdésektől, és utána a fejük felett döntenének.

Tehát ilyen típusú párbeszéd vagy szándék elhangzott-e, a jelen lévő pártok esetleg beszámoltak-e arról, hogy - most ez csúnya szó - a politikus-utánpótlásuk miként áll? Azt hiszem, hogy egy nagyon-nagyon fontos kérdés, hogy ez a 20-as, 30-as nemzedék mennyire vesz részt az ottani pártok életében. Ez lenne az egyik kérdésem.

A másik kérdésem pedig itt, hogy kik írták alá és kik nem írták alá a MÁÉRT zárónyilatkozatát, nekem szemet szúrt itt az egyik szervezet, Bihari Szabolcs, a Magyar Diaszpóra Tanács Nyugat-Európai Régiójának képviselőjeként nem írta alá ezt a zárónyilatkozatot. Ezt államtitkár asszony tudja-e indokolni, hogy milyen okok vezettek ide? Mert azon, hogy az MSZP és az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség nem írta alá, nem lepődünk meg, hiszen ők az elmúlt időszakban nem igazán a nemzeti összetartozás célját szolgálták sajnos. Az lenne a kérdésem, hogy ez a szervezet, amit Bihari úr képviselt, miért nem írta alá.

ELNÖK: Csóti György képviselő úr!

CSÓTI GYÖRGY (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Csak azért kértem még egyszer szót, hogy jegyzőkönyvben rögzítve legyen, és ha a jövőben valaki ezt elolvassa, akkor tudja, hogy miről van szó.

A Szabó Vilmos képviselőtársam által elmondottakat szeretném vagy kiegészíteni, vagy cáfolni, nem cáfolni, hanem magyarázni, értelmezni. Ugyanis 2002 és 2004 között a Fidesz és néhány más szervezet azért nem írta alá a zárónyilatkozatot, ha nem írta alá, mert súlyos elvi, nemzetpolitikai problémákat hoztak fel.

Most viszont el kell mondanom, és majd Szabó Vilmos képviselőtársam válaszol rá megint, ha akar, hogy a jelenlegi MÁÉRT-en a kormány képviselői teljes mértékben nyitottságot tanúsítottak, mindent befogadtak, befogadták, ha nem is szó szerint, mert az első két javaslat szó szerint elfogadhatatlan volt, már a stílusa, a hangvétele, de mindent befogadtak.

Ez azért is fájdalmas, mert egy olyan esély nyílt a tavalyi MÁÉRT-en, hogy tényleg nemzeti konszenzus lehet alapvető nemzetpolitikai kérdésekben. Tavaly Balogh András, az MSZP alelnöke, idén pedig Mesterházy Attila, az MSZP elnöke mondta el, hogy szakítottak azzal a nyolcéves nemzetellenes politikával, amit folytatott az előző kormányzat, a nemzetellenes kicsit erős, inkább azt mondom, hogy nem elsősorban a nemzet érdekében kifejtett politikával. Ez viszont, hogy valami formális ürüggyel vagy talán az UMDSZ miatt nem írták alá, ezt ők tudják, elég szomorú és sajnálatos.

Ennyit szerettem volna a jegyzőkönyv kedvéért elmondani. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Jelzésre:)* Alelnök asszony!

DR. SZILI KATALIN (független): Köszönöm szépen. Államtitkár Asszony! Tisztelt Képviselőtársaim! Elnök Úr! Elnézést kérek, de az alkotmányügyi bizottság elé kellett mennem, nem a tiszteletlenség az, hogy az ön felvezetőjét nem meghallgatva szólok hozzá, viszont olyan dolgokról fogok szólni, amiben nekem hiányérzetem van.

Nyilván szólhatnék arról, amiről Csóti képviselőtársam a legutóbbi ülésen szólt, hogy kik azok, akik ahhoz a nagy asztalhoz meghívottak, és kik azok, akik nem. Nyilván szólhatnék arról is, hogy szerintem, ha már mindannyian egy asztalhoz ülünk, és nemzeti

együttműködésről szólnak, akkor én úgy gondolom, hogy a Nemzeti összetartozás bizottságának ott a helye annál a nagy asztalnál, hiszen akkor lehet igazán azt a közös tudást és azt a kooperációt megteremteni, ami valóban azt jelenti, hogy egy irányba próbáljuk meg a nemzet kérdéseit és a nemzet jövőjét segíteni. De erről én azért nem szólok, államtitkár asszony, mert nem lenne elegáns részemről, legalább annyira nem lenne elegáns, mint ahogy egyébként a bizottság tagjai nem kaptak meghívást ezekre az összejövetelekre. Nyilván az embernek nem az a célja, hogy akadályozza ezt a munkát, hanem segíteni óhajtja.

Most itt fogom elmondani azokat a kérdéseket, amelyek szerintem jó lett volna, hogyha ebbe a két dokumentumba bekerülnek. Így nyilvánvaló, az egyik, ami a MÁÉRT ülésére vonatkozik. Abban a politikai közmegegyezésben, ami ott kitűnt, nyilván a néhány aláírást kivéve - azt majd magyarázzák azok, akik az aláírásukkal nem látták el -, én úgy gondolom, hogy érdemes lett volna arról szót ejteni, hogy mondjuk számunkra - és ez mondjuk KMKF-munkacsoport ülésén is elhangzott - hogyan lehet azt a folyamatot megteremteni, hogy ne exportáljuk a belső konfliktusainkat, azt a gyűlöletstruktúrát, ami belül van, hogy tartsuk azért országon belül és oldjuk meg itt. Nyilván ebbe számomra annak a tilalma is beletartozik, hogy nem kívül szabad segítséget keresni, nekünk itt belül kell tartani ezeket.

Viszont annak a tilalmát is meg kell fogalmaznunk, ha azt várjuk, hogy egyébként ne szaladgáljon senki segítséget kérni, akkor jó lenne, hogyha azokban a kérdésekben, amikben mi úgy gondoljuk, hogy a nemzetet össze tudjuk tartani, mi magunk sem teszünk azért lépéseket, hogy határon túl, akár kampányidőszakban, akár azon kívül, megosszuk a határon túli magyarságot, még akkor is, hogyha köztük politikai nézeteltérések vannak.

Tehát örültem volna, hogyha ebbe a dokumentumba bekerül valami abból, ami ezt a fajta együttműködést és kooperációt elősegíti.

Egy másik kérdéskör, az inkább a diaszpórára vonatkozik. Szerintem az egy nagyon fontos kérdés, hogy a diaszpóra úgymond egy ilyen public diplomacy feladatot ellásson, ez szintén a Szórvány-munkacsoport ülésén is megfogalmazódott, amiben szükség van arra, hogy a diaszpórában élők, akik mintegy kvázi nagykövetei a magyarságnak, minden információ birtokában legyenek azért, hogy próbálják meg azt az imidzset tartani, amiről mindannyian tudjuk, hogy sokan, sokhelyütt ássák alá. Ennek mondjuk évtizedes hagyományai vannak, mondhatom, évszázados is. Ugyanakkor számunkra meg fontos az, hogy azért, hogy ebben a globális világban és ebben az európai valóságban mi magunk erősek tudjunk lenni, azért ezekben a kérdésekben lépünk előre, és az információk oda-vissza meglegyenek.

Ugyanehhez kapcsolódik a diaszpóra kérdésében az is, államtitkár asszony, ami a Julianus-programot jelenti. Én úgy gondolom, hogy ez egy nagyon jó program, tehát ez egy kiváló dolog. Viszont hiányérzetem van, mert hiányzik belőle az, amit egyébként a Kufstein Konferencián is sokan, sokhelyütt megfogalmaztak, hogy annak az örökségnek, ami a diaszpórában megjelenik, akár a könyvtárakban, levéltárakban, magángyűjteményekben, hogyan lehet azt a fajta jövőjét megteremteni, hogy ne vesszen el, ugyanakkor kerüljenek oda, ahova egyébként azok szükségeltetnek a saját történelmünk és annak a feldolgozása érdekében, és aminek levéltárban van a helye, az a levéltárban, aminek könyvtárban, az könyvtárban, ami szükséges, hogy hazakerüljön, kerüljön haza, amit viszont tovább lehet esetleg a határon túl élő magyarság számára adni, az kerüljön oda. Én úgy gondolom, hogy szükséges, és ebben kíváncsi vagyok szintén az ön véleményére, hogy sor kerül-e arra, hogy ezt a Julianus-programot mondjuk ezzel kibővítsük, ha igen, akkor mikor és milyen formában, lesz-e ehhez is pénzügyi forrás.

Elnök úr, köszönöm a lehetőséget.

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök asszony. Kalmár Ferenc képviselő úr!

KALMÁR FERENC ANDRÁS (KDNP): Köszönöm a szót, elnök úr. Nekem egy rövid, de azt hiszem, lényeges kérdésem lesz, ugyanis azt láttam a Diaszpóra Tanács zárónyilatkozatában, hogy az utolsó bekezdés a gazdasági kapcsolatok erősítéséről szól. Ez nagyon öröndetes és nagyon fontos is volna. Viszont azt szeretném megkérdezni, hogy mennyire konkretizálódott, vagy mit jelent ez, konkrétumokat tartalmazott-e valamilyen megbeszélés, vagy ez egy általános megfogalmazás.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Államtitkár asszonnyal megbeszéltük az ülés elején, hogy legyen rövid, mert úgyis nagyon sok kérdés lesz; úgy látom, hogy még rövidebb lehetett volna, mert akkor több kérdésre lehetne válaszolni, ha az idő megengedné.

Néhány dolgot hadd mondjak el én is a felvetésekhez kapcsolódóan. Hadd kezdjem kicsit a végéről. Szabó Vilmos képviselő úr említette ezt a Gajdos-problémát, illetőleg az UMDSZ esetét, hogy miért nemzetbiztonsági tényező Gajdos István. Zárt ülést tartottunk erről a tavalyi évben valamikor, most meg nem mondom a pontos dátumot. Éppen Szabó képviselő úr felvetésére tartottuk ezt az ülést, amin ő nem tudott részt venni, viszont utána megkapta a jegyzőkönyvet, és elolvashatta, illetve fordulhat még az Információs Hivatalhoz is. Én azt gondolom, hogy a bizottság tagjai számára, akik itt voltak, ezek egyértelmű tényként foghatók fel, de mivel zárt ülésről volt akkor szó, nyilván most megint nem beszélhetünk erről, illetve a MÁÉRT ülésén szintén nem lehet erről beszélni. Azt, hogy az államtitkár úr bocsánatot kérjen Gajdos Istvántól, innentől kezdve nonszensznek tartom.

Visszatérve az elejére. Mind a két napon, amennyire a parlamenti elfoglaltság engedte, én megpróbáltam ott lenni mind a Diaszpóra Tanács, mind pedig a MÁÉRT ülésén. Azt gondolom, hogy a Diaszpóra Tanács egy nagyon-nagyon jó elképzelés, illetve újdonság volt a nemzetpolitika történetében, amikor ez létrejött, és második alkalommal ült össze, hiszen megszólította a magyar kormány, illetve a Magyar Országgyűlés a nyugati magyarságot, vagy most az éppen lehet keleti is, hogyha Ausztráliára tekintünk, de általában akiket nyugati magyarságnak mondunk, akik különböző okok miatt emigráltak Magyarországról, illetve azoknak a leszármazottjait.

Tudjuk azt, hogy mindenhol demográfiai gondok vannak, mindenhol csökken a magyarság száma. Viszont a diaszpórában élők száma jelentősen növekedett az elmúlt években, évtizedekben, bár a pontos okokat még nem tudjuk, hogy miért növekedett. Alapvetően két oka lehet: egyrészt az, hogy többen vándoroltak ki az elmúlt években, évtizedben Magyarországról, ez lehet az ok, a másik pedig lehet az is, hogy kedvező demográfiai fordulat állt be az ottani magyarság körében, és több gyermek születik, és ezért növekszik az ottani magyarok száma, ami nem teljesen reális kép, viszont lehetséges ez is.

Mindenesetre az ott élőket az elmúlt évtizedekben nagyon kevesen keresték meg, és nagyon kevesen keresték meg intézményesített formában. Ezért is volt jó az, hogy ez a Diaszpóra Tanács létrejött, hiszen ezeknek a szervezeteknek és az ott élő magyaroknak az életéről az onnan jött képviselők nagyon jól be tudtak számolni, illetve egy egységes stratégiát lehet kidolgozni, és segíteni az ő ottani életüket, és nyilván ők is Magyarország életét is, a magyarság helyzetét tudják javítani a ténykedésükkel.

Itt szeretném kiemelni azt is, hogy a diaszpórában élő magyarok hogyan támogatták például az elmúlt két évben Magyarországot a kiállításukkal, és próbálták meg elosztatni a gyűlöletkampány által keltett hangokat, amelyek azért számos országban megjelentek politika szintjén és megjelentek a sajtóban, tehát a médiában, illetve a közvélemény szintjén is. Azt gondolom, hogy ők sokkal-sokkal többet tettek, mint amit a magyar diplomácia tudott tenni, hiszen a saját eszközeikkel, a saját országukban, a saját baráti és egyéb körüknek tudták elmesélni a magyarországi történéseket. Úgy gondolom, hogy ha magyar képviselő bárhova

diaszpórában élő magyarokhoz megy el, akkor erkölcsi kötelessége az, hogy megköszönje az ott élő magyaroknak ezt a nagyköveti vagy konzuli missziót, amelyet ők betöltöttek az elmúlt időszakban.

A MÁÉRT-ről is csak néhány szót. A MÁÉRT-nél viszont az én személyes tapasztalatom vagy benyomásom az volt, és senkit megbántani ezzel nem akarok, hogy volt egy miniszterelnöki beszéd, miniszterelnök úr számos elképzelést, stratégiát felvázolt, amely nemcsak a mára vonatkozik, hanem a következő évekre, évtizedekre meghatározó a magyarság számára, és ehhez képest a MÁÉRT-ben ülő képviselők képviselői pedig a mai mindennapos problémákkal foglalkoztak, amely problémák az elmúlt húsz évben viszonylag keveset változtak. Tehát nekem az volt a benyomásom, hogy van egy ember, aki, teljesen mindegy, hogy ki hogyan üt minket, és mi történik a nagyvilágban, rángatja tovább a hajót, és futna előre sokszor sokkal gyorsabban, mint akik őt tudják követni, és ezzel szemben pedig ott vannak a szervezetek képviselői, és mintha nem is értenék, hogy miről van szó, és mindig visszahúzzák ezt az embert, aki menne előre.

Nyilván nem mindenkire volt ez jellemző, és ezért is kérek elnézést, de az összbenyomásom ez volt, hogy nem tudom, hogyan lehetne ezen változtatni és hogyan lehetne megújítani. Viszont a mai élet kihívásaira, akár a mindennapok kihívásaira nagyon nehézkesen válaszol ez a fórum, hiszen a mindennapok valóságából táplálkozik és abba is süpped egy kicsit bele. Nem tudom, hogy érthető volt-e ez, amit megfogalmaztam, de teljesen ez jött át a számomra.

Voltak üdítő kivételek. Talán hadd emeljem ki Göncz Lászlót, a szlovéniai magyarság képviselőjét, de lehet azért, mert a legkisebb közösségről van szó, és ezért mozgékonyak, és Szlovénia szelleme is általában más, mint a többi ország szelleme. De ahogy én őket megismertem, ők azok, akik mindenre tudnak, minden újdonságra és minden egyes elképzelésre tudnak felelni, és azonnal tudják követni, illetve leképezni a szlovéniai magyarság helyzetére vonatkozólag. Számomra úgy tűnik, hogy szinte mindenben az élen járnak, ha nemzetpolitikáról beszélünk, míg a többiek messze-messze lemaradva utánuk következnek.

Ennyivel szerettem volna kiegészíteni. Az, hogy az UMDSZ képviselője pedig kivonult, ilyet nem mondhat egy elnök, de hát előbb is megtehetette volna, de most hagyta ott a termet. Jó lenne, ha az UMDSZ úgy politizálna vagy úgy küldene ide képviselőt, hogy más lenne a személye, akkor lehet, hogy több sikert tudnának elérni.

Államtitkár asszony, öné a lehetőség.

Répás Zsuzsanna nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár reflexiója

RÉPÁS ZSUZSANNA nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr. Nagyon sok kérdést kaptam, részben a MÁÉRT és a Diaszpóra Tanács üléséhez kapcsolódóan, részben messzebb tekintve is. Próbálok röviden válaszolni a kérdésekre.

Ha megengedik, nemcsak azért, mert elment Szabó Vilmos képviselő úr, hanem mert az ő kérdéseire a választ részben Csóti képviselő úr, részben pedig elnök úr az előbbieken megadta, tehát én azt nem is tudom és nem is kívánom semmivel kiegészíteni.

Többen is kérdezték a MÁÉRT-on való részvételét a bizottság tagjainak. Azt látni kell, hogy pontosan, ha jól emlékszem, 182 embert mozgattunk itt a MÁÉRT környékén. Ez már egy olyan szám, ami gyakorlatilag majdnem a munkát lehetetleníti el, tehát már a hozzászólók is rettenetesen sokan voltak. Nagyon fontos, hogy mindenkit meghallgassunk, de egy idő után, ha túl sokan ülünk egy asztal körül, akkor egyszerűen a munka válik lehetetlenné.

Mi azt fontosnak tartottuk, hogy elnök urat meghívjuk mind a Diaszpóra Tanács, mind a MÁÉRT ülésére, és ezáltal a bizottságot hívjuk meg, tehát elnök úr személyén keresztül a bizottságot hívtuk el az ülésre. Én azt személyesen tudom garantálni, hogy ha bármelyik

képviselő asszony vagy képviselő úr odamegy, ahogy például Csóti képviselő úr is ott volt, részt vehet, meghallgathatja az ülést, de egyszerűen területi korlátok vannak abban, hogy nem tudjuk az egész bizottságot meghívni. De ha egy képviselő odajön, nem fogunk senkit elküldeni, nagyon szívesen látjuk, és örülünk, hogyha részt vesz ebben a munkában, de egyszerűen fizikai korlátaink vannak.

Ugyanez igaz a bizottsági ülésekre is. Az ellenzéki pártok kérésére most már ott vannak a pártok delegáltjai. A pártok delegáltjai hozzá is szólhatnak. De ha emellett még a bizottság tagjainak is lehetővé tennénk, egyszerűen ellehetetlenülne a munka, tehát már így is a szakbizottságokban is a határán vagyunk annak, hogy tudjunk hatékonyan dolgozni.

A következő fontos dolog volt a Julianus-program és a Nemzeti Regiszter. A Nemzeti Regiszter célja a nevével ellentétben nem az, hogy listázza a határon túli magyarokat, hanem hogy egy közös fórumot teremtsen. Tehát nem az a célunk azzal, hogy összeírjuk, hogy hányan vannak a nyugati vagy akárhol lévő magyarok, hanem az, hogy egy párbeszédet biztosítsunk egyrészt a magyar kormány felé, másrészt egymás között is, hiszen használják most már a Nemzeti Regisztert Amerikában például konzuli napok szervezésére, állampolgársági eskütelek szervezésére. Én azt remélem, hogy ez egy olyan élő fórum lesz a jövőben is, ami a nemzeti összetartozásnak ezt a legmodernebb formáját tudja biztosítani, hiszen az, hogy a világ bármely táján élő magyarral akár online beszélgetést tudunk folytatni, azért ez előtt húsz évvel még nem lett volna lehetséges, és olyan dimenziókat nyit meg előttünk, ami nagyon fontos.

Alelnök asszony vetette még itt föl a MÁÉRT kapcsán, hogy a belső konfliktusok ne terheljék meg ezeket a határon túli kapcsolatokat, és ezt ne exportálják úgymond a pártok. Bekerült a zárónyilatkozatba ez a kérés. Nekem emellett az a véleményem, hogy nem... Azért annak örülök, hogy annyira összefonódott a Kárpát-medencei magyar élet, hogy egyszerűen a magyar viták megjelennek a külföldi nyilvánosságban is, és nem hiszem, hogy ennek csak rossz hatása van. Tehát az, hogy azok a viták, közéleti viták, amelyek Magyarországon zajlanak, zajlanak a határon túli nyilvánosságban is, szerintem nem rossz. Ez azt jelenti, hogy egy gondolati, szellemi, közéleti egységben van a Kárpát-medencei magyarság. Ez nem jelenti azt, hogy ha valamelyik párt saját pártérdekeiből kifolyólag lép föl a határon túl vagy próbál ott megosztani, az jó lenne, de azt, hogy a magyarországi vitáknak igenis van visszhangja a határon túl, én egy nagyon jó dolognak tartom.

Diaszpóra Tanácsal kapcsolatban. A public diplomacy, de nemcsak ez, hanem általában a nyugati közvélemény tájékoztatása a magyarországi eseményekről szintén szerepel a zárónyilatkozatban, ez egy szintén nagyon fontos kérdés. Tehát azt, hogy Magyarország hírnevéért a világban, különösen most, amikor olyan sok támadás éri, minél többen kiálljanak mellettünk, minél többen fellépjenek Magyarország védelmére és támogatására érdekében, én nagyon fontosnak tartom, és ezt végzik is egyébként ezek a szervezetek, és kérnek hozzá segítséget, és mi ezt segíteni fogjuk. Tehát beszéltem most már Kumin Ferenc helyettes államtitkár úrral is, és közösen küldjük majd ezeket az anyagokat, tehát aki első kézből szeretné ezeket az információkat megkapni, arra lehetőség lesz.

Julianus-program, ketten is fölvetették, alelnök asszony is és Csóti képviselő úr is. A Julianus-program picit lefedi az örökség kérdését is. Nem fedi le teljesen, mert az örökség összegyűjtésének programja, ami a Rodostó-program idején indult el, azért zajlik, de az alapvetően pénz kérdése. Amit mi Julianus-programmal indítottunk el, ehhez nem kell pénz. Tehát ez arról szól, hogy minden szervezet összeírja, hogy neki mije van, lefényképezi a saját templomát meg lefényképezi a harmadik sarokra álló Mindszenty-szobrot. Ehhez nem kell pénz. Ha ebből majd csinálunk egy kötetet, akkor mondjuk az fog pénzbe kerülni, de nem az a nagyságrend, mint a külföldi kulturális örökség hazahozatala, elszállítása, felmérése. Ez is egy nagyon fontos munka, és ezzel se álltunk le, és végül is része ennek a nagy programnak, de valóban, itt pénzkérdésről van szó, és az, hogy ezeket a hagyatékot, örökségeket fel tudjuk

mérni, el tudjuk szállítani esetleg, hogyha kell, valóban nagyobb összegeket igényel. De ez is egy fontos munka, és nyilván az, hogy megőrizzük ezt az utókornak, mindannyiunk közös törekvése.

Ékes Ilona képviselő asszony a délvidéki atrocitások közelgő évfordulója kapcsán tette föl a kérdést. Messze vezet a MÁÉRT-től, de én nagyon fontosnak tartom, hogy legyen olyan emlékmű Délvidéken, ahol meg tudnak emlékezni. Sőt én azt is mondanám, hogy nemcsak egy emlékmű kell, hanem több emlékmű kell, mert minden helyen, ahol még sokszor ma is feltáratlan vagy méltatlan módon, néha a helyiek megemlékeznek a saját szeretteikről, saját gyászukról, annak igenis méltó helye kell legyen. Tehát ennek meg kell adni a módját, és nem úgy, hogy olyan kereszteteket állítunk, amelyeket aztán egy-két hét múlva valaki mindig letöri, és már tízen-, ki tudja, hányadik alkalommal állítják ezeket a kereszteteket. Ezt egy nagyon fontos kérdésnek tartom, és mindenképpen támogatni fogjuk.

Hoppál Péter képviselő úr a magyar óvodák kapcsán. Most egy elég jó kataszterrel rendelkezünk a külhoni óvodákról, ez köszönhető az idei programunknak, ugyanis valóban minden külhoni óvodát megkerestünk. Minden külhoni óvodának, sőt magyar nyelven tanító óvodai csoportnak eljuttatjuk azt a kis csomagot a CD-vel, a módszertani csomagokkal, amit készítettünk. Mi is tudunk egy-két új óvodáról, Délvidéken és Torontálvásárhelyen is indult új református óvoda. Tehát hogyha vannak új óvodák, én azt kérem képviselő úrtól, hogy jelezze felénk is, nálunk meg megtalálható az egész lista, amit most tudunk és ami a Kárpát-medencében van. Nagyon fontos programnak tartom, hogy folytassuk továbbra is az óvodák támogatását.

Stágel Bence képviselő úr kérdésére: Bihari Szabolcs azért nem írta alá, mert 4 órákor indult a repülőgépe, és sajnálta, elnézést kért, és alá fogja írni. Egyéb nincs a háttérben.

A fiatalok most nem szerepeltek külön a MÁÉRT-on megbeszéltek között. Szerintem ennek az az oka, amit kicsit még elnök úrnak is mondanék, hogy igen, lehet, hogy nagyon földhöz ragadtnak tűntek sokszor a határon túli képviselők, de én azt hiszem, hogy ennek leginkább az az oka, hogy most nagyon sok gondjuk van. Van, aki éppen túlvan a választásokon, és még nem tisztázódtak le egészen a politikai viszonyok, van, aki most áll egy kampány elején vagy akár már kellős közepén. Tehát ilyenkor nehéz azért egyrészt magasabb röptű gondolatokkal foglalkozni. Másrészt olyan, egyébként abszolút nem elhanyagolható kérdésekre, amikor éppen egy perrel vagy kampánnyal néznek szembe, akkor nem figyelnek oda. De én nagyon fontosnak tartom, és próbálunk olyan fórumokat és programokat működtetni, ami pont a határon túli fiatalok bevonását jelenti. Itt különösen támaszkodunk a cserkészetre, amit nemcsak Magyarországon, hanem most már Kárpát-medencére áttekintve is, a diaszpórában működő talán a legfontosabb intézménnyel együtt szeretne a kormány egy külön megállapodás keretében is végezni.

Kalmár Ferenc képviselő úrnak nem válaszoltam még a kérdésére. Nincs most ilyen konkrét gazdasági program, de pontosan azt szeretnénk, hogy legyen, tehát hogy figyeljenek oda erre a külhoni, a külhonban élő magyarok is, hiszen ezek a szervezetek, amelyeket meghívtunk, azért nem gazdasági alapon szerveződnek. Ezek a magyarságnak a helyben működő közösségi szervezetei, de nyilván mindegyikhez kapcsolódnak azért olyan emberek, akik a helyi gazdaságban komoly súlyt képviselnek. Tehát szeretnénk őket is megszólítani, és szeretnénk őket bevonni ebbe a párbeszédbe. Remélem, hogy ennek lesznek majd konkrét eredményei és konkrét folytatása.

Remélem, minden kérdésre tudtam válaszolni, úgyhogy köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár asszony. *(Jelzésre:)* Köszei Zoltán képviselő úr!

KŐSZEGI ZOLTÁN (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Elnézést, csak egy rövid reagálásra kértem lehetőséget. Államtitkár asszonynak köszönöm szépen a tájékoztatóját. Én azért a tájékoztatóból élek, mert én egy kicsit szándékosan nem vettem részt ezeken a rendezvényeken.

Tisztelt Államtitkár Asszony! Tisztelt Bizottság! Én elképzelhetetlennek tartom azt, hogy ha egy önkormányzati képviselő azt kéri, hogy egy bizottsági ülésre meghívót kapjon, akkor azt mondja neki mondjuk a hivatalvezetője, hogy nyugodtan elmehet, onnan nem fogják elküldeni, eljöhet, de meghívót nem tudunk küldeni, mert problémákat okoz.

Tehát én úgy gondolom, hogy ha komolyan vesszük azt, hogy ez a bizottság egy komoly döntés-előkészítői szerep, ha komolyan gondoljuk a munkájukat, és komolyan vesszük magunkat, akkor szerintem nekünk bizottságnak ki kell állni amellett, hogy az ilyen rendezvényekre kapjunk meghívót. Aztán hogy azt technikailag hogyan lehet lebonyolítani vagy hogyan lehet megoldani, azt oldják meg, találják ki. De olyan kérdéseket tesznek már fel nekünk az újságírók, hogy mi minek tartjuk magunkat, egy gittegyletnek vagy minek, mert konkrétan ilyen kérdést kaptam Ausztriában az egyik újságírótól, hogy most mi valójában a mi bizottságunk, egy olyan bizottság, aminek valamilyen súlya van, valamilyen komoly szerepe, vagy csak egy gittegylet vagyunk. Ha mi azt akarjuk, hogy minket gittegyletnek tartsanak, és a döntés-előkészítésben nekünk ne legyen súlyunk, akkor el kell fogadnunk azt a választ, amit most államtitkár asszony adott.

Köszönöm szépen. Én nem tudom elfogadni.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Jelzésre:)* Alelnök Asszony!

DR. SZILI KATALIN (független): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Képviselőtársaim! Államtitkár Asszony! Hadd szóljak ahhoz én is, amit Kőszegi képviselőtársam mondott. Ha az embert valahova nem hívják, oda nem megy. Tehát én úgy gondolom, hogy ha elhangzik az, hogy egyébként ott sokan vannak, oda mehetünk, aztán ott a sokba vagy beleférünk, vagy nem. Én úgy gondolom, hogy ez önmagában a bizottságunknak a lenézése valahol.

Én mást gondolok egyébként a nemzeti együttműködés rendszeréről. Tehát én azt hiszem, hogy ha valóban akarunk egy olyan nemzetpolitikát folytatni, ahol a parlamenti dimenzióban, a kormányzati dimenzióban és mondjuk a civil szférában van egy egy irányba mutató kooperáció, ha valóban ez a cél, szükséges. De ha az a cél, hogy nem szükséges, mert itt versenyt futunk, hogy ki fut a dolog elején, akkor ezt kell megmondani, és akkor nyilván az ember fel se teszi ezt a kérdést, hogy szabad-e ott lennie vagy sem.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Államtitkár Asszony!

RÉPÁS ZSUZSANNA nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Muszáj még erre reagálnom. Tehát mint mondtam, elnök úr személyében az egész bizottságot hívtuk meg, és nem hívjuk meg az összes bizottságot, pedig például az oktatásüggyel foglalkozó bizottság tagjai is foglalkoznak nyilván határon túli kérdésekkel, vagy más bizottságok is. Csak a NÖB elnökét és a Külügyi bizottság elnökét hívtuk meg.

Én még egyszer meg fogom beszélni ezt a kérdést az illetékesekkel, de egyszerűen nem tudok mit mondani. Tehát korlátozottak a kapacitások, és hozzászólásnál pedig tényleg - hogy mondjam -, ezen az ülésen jelen vannak a határon túli szervezetek, jelen vannak a kormány képviselői, jelen van valamennyi parlamenti párt, tehát valamennyi parlamenti pártnak két képviselője ott ül a bizottságon, hozzá tud szólni, tehát a parlamenti pártok

reprezentálva vannak, és a bizottság elnöke is mint a bizottság, személyében a bizottságot akartuk megtisztelni és meghívni. Utána fogok nézni, hogy tudunk-e ebben továbblépni a jövőben; nem csak rajtam múlik.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár asszony. Azt gondolom, hogy mind a bizottságunk képviselői, mind pedig az államtitkár asszony szavai teljesen érthetőek voltak.

Én elnökként is szeretném kérni államtitkár asszonytól ugyanazt, amit képviselőtársaim megfogalmaztak. Azt gondolom, hogy a viták élet teljesen kivenné az, hogyha kapnánk meghívót. Én ennél pragmatikusabb vagyok, polgármesterként is inkább kétszer annyi embert hívok meg minden rendezvényre, illetve minden asztalhoz, és legfeljebb a rántott húsokat kétfelé vágjuk, bár tudom, hogy nem erről van szó, de soha nem küldök el senkit, mert akkor megelőzzük ezeket a vitákat.

Másrészt pedig azt gondolom, hogy tényleg a MÁÉRT és a Diaszpóra Tanács ülései nem erről szóltak, ami most mondjuk markánsan megfogalmazódott itt néhány képviselőtársunkban, a nyilatkozatokban sem ezek szerepeltek és a tájékoztatóban sem, illetve a válaszokban sem ez volt a leglényegesebb, mégis egy kicsit erre ment el a hangsúly. Viszont hogy ha lett volna meghívó, akkor erről nem is beszéltünk volna, csak az eredményekről.

Még egyszer szeretném megköszönni a tájékoztatót. Szeretném megköszönni képviselőtársaimnak a hozzászólásokat, kérdéseket, és államtitkár asszonynak pedig a válaszokat. További jó munkát kívánok. Bár erről nem kell bizottsági előadót állítanunk, holnap a napirend előttiekben erről lesz szó, nekem lesz egy beszédem valamikor 9 óra után. Megpróbálom ezeket a kérdéseket is, amik itt elhangzottak, beépíteni ebbe a beszédbe. Köszönöm szépen még egyszer. További jó munkát kívánok! Viszontlátásra!

A választási eljárásról szóló törvényjavaslat (T/8405. szám) (Lázár János, Kósa Lajos (Fidesz), dr. Vejkey Imre (KDNP), dr. Varga István, Patay Vilmos, Bábiné Szottfried Gabriella, Csóti György, dr. Vitányi István, Ékes Ilona, Wittner Mária, Csöbör Katalin, Kőszegi Zoltán, Gulyás Gergely, Csizi Péter, Ágh Péter és László Tamás (Fidesz) képviselők önálló indítványa) (A bizottság feladatkörébe tartozó módosító javaslatok megvitatása)

Rátérünk mindjárt a 2. napirendi pontra, a választási eljárásról szóló törvényjavaslatot T/8405. számon kapták kézhez. Az előterjesztő részéről Gulyás Gergely képviselőtársunkat üdvözlöm, a kormány részéről pedig Zubor András Pál főosztályvezető urat a KIM-ből, illetve szintén a KIM-ből Berta Zsolt főosztályvezető-helyettes urat.

A 2. napirendi pontnál külön ajánlási pontokról fogunk szavazni, mégpedig a 23., 24., 29. és 31. pontokról. Minden ajánlási pontnál fogom mondani a módosító számát is.

A 23. ajánlási pont a 15-ös módosításhoz kapcsolódik, Karácsony Gergely, Tóbiás József, dr. Schiffer András és dr. Molnár Zsolt képviselők nyújtották be. Megkérdezem az előterjesztőt, hogy van-e kiegészítése, illetve véleménye.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Köszönjük a meghívást. Nem támogatjuk.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A kormány részéről?

ZUBOR ANDRÁS PÁL (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A kormány nem támogatja.

ELNÖK: A bizottság részéről kérdések? *(Jelzésre:)* Alelnök asszony!

DR. SZILI KATALIN (független): Köszönöm szépen. Egyrészt egy megjegyzésem lenne. Csak képviselőtársaimat tájékoztatom, hogy Szávay képviselő úr szombaton nősült, így most én fogom helyettesíteni a nemzeti együttműködés rendszerének keretében.

A másik, én egy indokolást kérnék az előterjesztőtől, hogy miért nem támogatják ezt a módosító javaslatot, hiszen ez szerintem egy distinkciót tartalmaz, amire szükség lenne.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Gulyás Gergely!

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Nem distinkcióról van szó, hanem arról a politikai vitáról, legalábbis az én értelmezésem szerint, ami az elmúlt két hónapban folyik a regisztráció egészéről, tehát legyen vagy ne legyen. Ez a módosító indítvány kizárólag a külföldön élő magyar állampolgárokra vonatkozóan terjesztené ki a regisztrációs kötelezettséget. Az a fő politikai vita, ami a törvénnyel kapcsolatosan folyik, ebben a kormánypártok álláspontja nem változott.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tehát a véleményeket hallottuk, a választ hallottuk. Megkérdezem, hogy kik támogatják a módosítást. *(Szavazás.)* 2 támogatás. Ki nem támogatja? *(Szavazás.)* 8 nem. Az egyharmadot sem kapta meg.

A 24., amely tartozik a 15-ös módosítóhoz szintén, Karácsony Gergely, Tóbiás József és mások módosítójáról van szó. Az előterjesztő?

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Nem támogatjuk. Annyi a rövid indokolás, hogy pontosan arra irányul a javaslat, tehát a névjegyzékbe vételre eszerint automatikusan kerülne sor a Magyarországon élő magyar állampolgárok tekintetében és kérelemre a határon túliak tekintetében. Ez az a különbségtétel, amit nem tartunk helyesnek.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A kormány részéről?

ZUBOR ANDRÁS PÁL (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Köszönöm. Kérdés van? *(Nincs jelzés.)* Ki támogatja? *(Szavazás.)* 2 támogatja. Ki nem támogatja? *(Szavazás.)* 8 nem. Az egyharmadot sem kapta meg.

Következő a 29-es, és ez a 15-öshöz kapcsolódik szintén, tehát a 15-ös módosítóhoz, Karácsony Gergely és társai nyújtották be. Előterjesztő?

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Nem támogatjuk.

ELNÖK: A kormány?

ZUBOR ANDRÁS PÁL (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Ki támogatja? *(Szavazás.)* 2 támogatás. Ki nem támogatja? *(Szavazás.)* 8 nem. Nem kapta meg az egyharmadot sem.

A következő a 31-es, amely szintén a 15-ös módosítóhoz kapcsolódik, illetve tartozik. Karácsony Gergely és társai nyújtották be. Az előterjesztőt kérdezem.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Nem támogatjuk.

ELNÖK: A kormány?

ZUBOR ANDRÁS PÁL (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Nem támogatja.

ELNÖK: Ki támogatja? *(Szavazás.)* 2. Ki nem támogatja? *(Szavazás.)* 8 nem.

Köszönöm szépen, azt gondolom, hogy több ilyen nincs is.

Köszönöm szépen a segítségüket, további jó munkát kívánok.

Egyebek

Egyebekben kérdezem meg képviselőtársaimat, hogy van-e döntést igénylő kérdés, amiről kellene beszélnünk. *(Nincs jelzés.)* Ilyen nincs. Más egyéb? *(Jelzésre:)* Kalmár Ferenc képviselő úr, parancsoljon!

KALMÁR FERENC ANDRÁS (KDNP): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Köszönöm a szót. Szeretném tájékoztatni a tisztelt bizottságot arról, hogy két hete Strasbourgban ülésezett az Európa Tanács, az Európa Tanács parlamenti közgyűlésének őszi ülészsaka volt. Az a megtiszteltetés ért, hogy riportőre lettem az „európai tradicionális nemzeti kisebbségek helyzete és jogai” című előterjesztésnek, jelentésnek.

Ez egy olyan nagyméretű munkának néz ki, hogy erre két év van, de persze ezt a két évet nem szeretnék azért kitölteni, hanem jóval korábban szeretnék ezt a munkát befejezni és leadni a jelentést. De ez egy olyan nagy munka, hogy ezt nyilvánvalóan senki se gondolja, hogy egy ember csinálja meg, hanem csapatok lesznek, meg csapatok vannak általában a riportőrök mögött. Strasbourgban is van csapat, automatikusan a bizottsági csapat dolgozik a témán, de nekem az a szándékom, hogy elsősorban mi dolgozzunk a témán, hiszen ez egy óriási lehetőség a magyar nemzetpolitika számára, hogy a saját szempontjai szerint a saját ötleteit, saját tapasztalatát, saját jövőképét tegye be ebbe az anyagba, amit megpróbálunk aztán átvinni az Európa Tanácson, és utána lehet arra hivatkozni.

A lényeg az, hogy a Külügyminisztérium, valamint a Nemzetpolitikai Államtitkárság segíteni fog, ott lesznek, ahol kell. Viszont kérem a bizottságot is, sőt az autonómia albizottságot még inkább, hogy ebben a munkában feltétlenül segítsen, és bármilyen gondolata, ötlete van bárkinek, én kérem, hogy tegye hozzá, és szóljon, összegyűjtjük, és a végén összefésüljük az egészet.

Itt nemcsak a Kárpát-medencéről van szó, hanem a Kaukázustól Írorszáig, ahogy sajtótájékoztatóm is mondtam, meg Finnországtól Máltáig, de ez nem baj, ez csak színesíti a dolgot, és lehetőséget ad összehasonlításokra is.

Úgyhogy én ezt szerettem volna elmondani, hogy mik a határidők. Egy koncepciót le kell tenni az asztalra, úgy néz ki, hogy december 3-ig, és ez csak egy váz kell hogy legyen, hogy körülbelül mit képzelünk el, hogy mivel foglalkozunk, és ezt követően pedig én úgy gondolom, a delegációnk vezetőjével, Braun Mártonnal egyeztetve, hogy ezt júniusra le kellene adni Strasbourgban, mert akkor jövő októberben vagy 2014 januárjában meg lehet tárgyalni még a választások előtt.

Azt tudni kell, hogy Strasbourgban négyszer egy évben ül össze az Európa Tanács parlamenti közgyűlése, így január végén, április végén, június végén, valamint október elején vannak ülészsakok.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. *(Jelzésre:)* Csóti György!

CSÓTI GYÖRGY (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Egyrészt köszönöm szépen, amit elmondott Kalmár Ferenc képviselőtársam, és én jelentkezni is akartam, mielőtt még

meghívtál, tehát számítsatok rám, nemcsak úgy, mint az albizottság, hanem egyébként is, és itt talán, mondom némi iróniával, részt vehetek tanácskozási joggal. Jó, felejtétek el, zárójel bezárva.

Viszont azt szeretném kérdezni tőled, hogy miért használtad a tradicionális kifejezést, miért nem az őshonost.

KALMÁR FERENC ANDRÁS (KDNP): Ez az angolból jött ki, hogy traditional ethnic national minorities, azt hiszem, így fogalmaztuk meg. Őshonos, magyarul lehetne így fordítani. Ugyanarról van szó. Ezt azért volt fontos hozzátenni, mert mondtam én ezt sajtótájékoztatón is, hogy vissza akarom hozni a fő asztalra és a fő sodrásba a nemzeti kisebbségek ügyeit, ugyanis most mindenféle más kisebbségről van szó. Tárgyaltunk már arról, hogy a Franciaországba bevándorolt muszlim nők hogy tudják kiteljesíteni a szakmájukat meg életüket, meg nem tudom, mi, LGBT-ről majdnem minden ülészakon szó van. A nemzeti kisebbségek valahol hátra kerültek, és azért ezt vissza kell hozni, mert azt hiszem, a kockázatot Európában főleg ez tartalmazza, mármint a feszültség kockázatát és a konfliktusok kockázatát ez tartalmazza.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Jelzésre:)* Alelnök asszony!

DR. SZILI KATALIN (független): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Egyrészt szeretnék Kalmár képviselőtársamnak gratulálni. Azt gondolom, hogy egy nagyon jó csillagállásban jött éppen ez a feladat, hiszen ez jó háttérrel adhat számunkra is vagy egy hátszelet ahhoz, amit egy következő lépcsőnél az autonómia kérdésekben asztalra tudunk tenni. Úgyhogy Csóti György alelnök úrral együtt azt gondolom, hogy javasolhatom, hogy esetleg a nem távoli jövőben ülünk le egyszer, és arról beszéljünk, hogy hogyan tudjuk ezt a kooperációt megtenni, és hogyan tudunk képviselő úrnak segíteni ebben a munkában. Úgyhogy büszkéek vagyunk önre, képviselő úr. *(Kalmár Ferenc András: Köszönöm szépen.)*

ELNÖK: Csatlakozom. További jó munkát kívánok, jó étvágyat mindenkinek!

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 13 perc.)

Potápi Árpád János
elnök

Jegyzőkönyvvezető: Földi Erika